

کارایی راکتورهای بیوفیلمی باستر متحرک حاوی کالدنس نوع ۱ در حذف ترکیبات آلی و ازته تحت شرایط محدود اکسیژن محلول از فاضلاب

نویسنده‌گان: علی ظفرزاده^۱ بیژن پینا^۲ مهناز نیک آینین^۳ حسین موحدیان عطار^۴ مهدی حاجیان نژاد^۵

۱. نویسنده مسئول: استادیار گروه مهندسی بهداشت محیط، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گلستان - مرکز

تحقیقات بهداشت محیط. تلفن: ۰۷۱-۴۴۳۶۱۰۲ Email:alizafarzadeh@yahoo.com

۲. استاد گروه مهندسی بهداشت محیط، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان

۳. دانشیار گروه مهندسی بهداشت محیط، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان

طلوغ بهداشت

چکیده

سابقه و اهداف: یکی از سیستمهای بیولوژیکی ترکیبی نوین که در تصفیه فاضلاب حاوی مواد آلی و ازت Bakar برده می‌شود، سیستم راکتورهای بیولوژیکی با باستر متحرک (Moving Bed Biofilm Reactors - MBBR) است. در این تحقیق، این فرایند در راکتورهای بیوفیلمی با باستر متحرک حاوی آکنه‌های KMT در مقیاس آزمایشگاهی مورد بررسی قرار گرفت.

روش بررسی: در این سیستم، از دو راکتور سری بصورت انوکسیک (R1) و هوازی (R2) بترتیب دارای حجم ۳/۵ و ۱۰ لیتر که در دمای ۲۸/۵°C، pH=۷-۸، DO=۱/۵ mg/l، بهداشت داخلي ۳Q به صورت پیوسته استفاده شد. کلیه آزمایشات بر اساس کتاب ستاندارد متانجام شد. نسبت پر شدگی راکتورهای R1 و R2 با آکنه‌های k1 به ترتیب ۴۰ و ۵۰ درصد حجمی بود. آنالیز آماری داده‌ها با نرم افزار excel و spss انجام شد.

یافته‌ها: متوسط غلظت اکسیژن محلول در راکتور هوازی در دوره بهره بردازی در دامنه ۱/۵ mg/l-۱ بود. متوسط راندمان حذف کربن آلی (SCOD) در بارگذاریهای مختلف (۳۰۰-۲۰۰۰mg/l) بیش از ۹۵٪ بود و بیشترین میزان آن در راکتور انوکسیک حذف شد. راندمان حذف نیتروژن در بارگذاریهای مختلف mg-N/l (۲۵-۲۵۰) در دامنه ۸۰-۹۹٪ درصد متغیر بود و بیشترین راندمان حذف در بارگذاری ۱/۱۲۷-۰/۱۸۱mg/m².day بدست آمد. نتایج نشان داد که با افزایش میزان بارگذاری ترکیبات ازته، نیتریفیکاسیون افزایش یافته، اما سرعت افزایش آن در بارگذاریهای بالا، کاهش یافته است. علت آن به احتمال زیاد تجمع یون نیتریت در راکتور هوازی می‌باشد.

نتیجه گیری: نتایج نشان داد که فرایند حذف ترکیبات آلی و ازته از فاضلاب در سیستم MBBR به روش پیش نیتریفیکاسیون، بدون برگشت لجن و بدون استفاده از منبع کربن خارجی، در شرایط محدود اکسیژن محلول در راکتور هوازی، دارای عملکرد قابل توجهی جهت تصفیه فاضلاب‌های دارای مقادیر زیاد ترکیبات ازته و آلی می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: فاضلاب، ترکیبات آلی و ازته، اکسیژن محدود، راکتورهای بیوفیلمی با باستر متحرک، آکنه (k1)

فصلنامه علمی پژوهشی

دانشکده بهداشت یزد

سال یازدهم

شماره: سوم

پاییز ۱۳۹۱

شماره مسلسل: ۳۶

تاریخ وصول: ۱۳۹۰/۱۲/۲۰

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۱/۴/۱۴

مقدمه

۷ و قطر 10 mm هستند که درون آنها با یک دیواره ضربدری

شکل جهت بالا بردن استحکام و افزایش سطح ویژه، پر شده است^(۳,۴).

انباستگی حمل کننده‌ها در راکتور می‌تواند برای مواد مختلف بطور جداگانه تعیین گردد و باعث انعطاف پذیری زیاد در فضای ویژه بیوفیلم شود^(۵,۶). جهت حذف بیولوژیکی ترکیبات ازته بصورت میانبر، باید از فعالیت باکتریهای اکسید کننده نیتریت (NOB) جلوگیری شود. دستیابی به این هدف باز دور خارج کردن این باکتریها با انتخاب درجه حرارت بالا، pH بالا یا غلظت اکسیژن محلول پایین امکان پذیر می‌باشد^(۷). جهت تصفیه فاضلابهای شهری احتمالاً سهل ترین راه جهت جلوگیری از رشد NOB استفاده از روش پایین نگهداشتن غلظت اکسیژن محلول می‌باشد^(۸). همانگونه که در بالا به ان اشاره شد؛ ترکیبات ازته معمولاً بوسیله ترکیبی از دو فرایند نیتریفیکاسیون و دنیتریفیکاسیون از فاضلاب حذف می‌شوند^(۹). معمولاً سرعت اکسیداسیون نیتریت بسیار سریعتر از سرعت اکسیداسیون آمونیاک می‌باشد، بطوریکه به ندرت نیتریت در محیط اباحت و جمع می‌شود. این احتمالاً ناشی از مقدار غلظت حداقل سوبسترا که توانایی حمایت از بیومس را در حالت پایدار داشته و سرعت مصرف نسبتاً بالای سوبسترا توسط اکسید کننده‌های نیتریت می‌باشد^(۱۰). بنابراین، حذف بیولوژیکی میانبر نیتروژن یکی از تکنولوژیهای نوین می‌باشد که آمونیاک را به نیتریت اکسید کرده و نیتریت را به گاز نیتروژن تبدیل و احیا می‌کند^(۱۱,۱۲).

کاربرد این فرایندهای نوین شامل نیتریفیکاسیون جزئی – دنیتریفیکاسیون از طریق تجمع نیتریت تحت شرایط محدود

تحقیق برای بهینه سازی واحدهای تصفیه فاضلاب بطور همه جانبه‌ای بدليل اعمال استانداردهای زیست محیطی سخت گیرانه در آینده در حال انجام می‌باشد. مهندسین بر روی ساختاری از واحدهای تصفیه فاضلاب در حال تحقیق هستند که برای جوامع کوچک و محیط‌های حساس قابل بهره برداری و التراتیو موثر تصفیه جهت حذف ترکیبات آلی و نیتروژن از فاضلاب باشد^(۱). یکی از این سیستمها راکتور بیولوژیکی با بستر متحرک است که در اوایل دهه ۹۰ توسعه یافت. راکتور بیوفیلمی با بستر متحرک (MBBR) در نروژ توسعه یافت و پس از آن در اروپا و امریکا به ثبت رسید^(۲). در حال حاضر تعداد زیادی از تاسیسات تصفیه فاضلاب در مقیاس وسیع براساس این فرایند در حال فعالیت در کشورهای مختلف در سراسر دنیا هستند^(۳). راکتورهای MBBR نوع تکامل یافته راکتورهای بستر ثابت و لجن فعال هستند که براساس بیوفیلم تعریف شده و دارای مزیت‌ها و قابلیت‌های فرایند لجن فعال و هم چنین سیستم‌های متدالوبل بیوفیلتر و بکار گرفتن آنها به موازات هم با کنار نهادن معایب هر یک از آنها بود^(۴). بر خلاف اکثر راکتورهای بیوفیلمی، MBBR از تمام حجم تانک برای رشد بیومس استفاده می‌کند. در عین حال این سیستم دارای افت هد ناچیزی دارد. در این سیستم برخلاف لجن فعال نیاز به برگشت لجن نمی‌باشد. این ویژگی با رشد لجن روی حاملهایی بدست می‌آید که آزادانه در حجم مایع داخل راکتور حرکت می‌کنند^(۵). جنس این حاملهای بیوفیلم از پلی اتیلن و یا پلی پروپیلن و وزن مخصوص آنها در حدود 0.92 g/cm^3 می‌باشد. و معمولاً به صورت چرخهایی با اندازه ضخامت mm

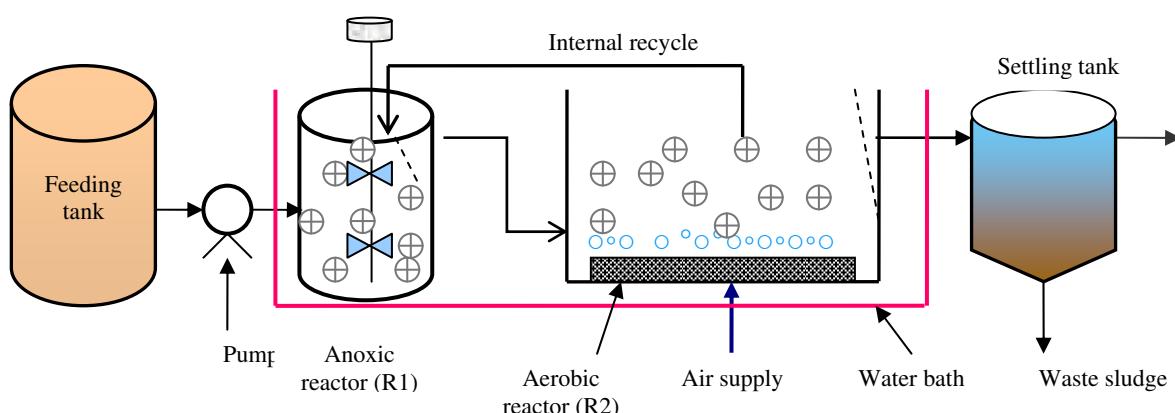
شده بودند و بصورت پیوسته مورد ارزیابی و بهره برداری قرار گرفتند.

روش بررسی

نوع مطالعه تحلیلی - آزمایشگاهی با نتیجه کاربردی است. در این تحقیق بمنظور کارایی راکتورهای بیوفیلمی با بستر متحرک حاوی آکنه های نوع ۱ (k1) KMT جهت حذف ترکیبات میانی و ازته از فاضلاب تحت شرایط اکسیژن محلول محدود، از دو راکتور شامل: یک راکتور انوکسیک به حجم مفید $3/5$ لیتر و یک راکتور هوایی به حجم مفید ۱۰ لیتر از جنس پلاکسی گلاس استفاده شد. این راکتورها توسط آکنه های مذکور به ترتیب با نسبت پرشدگی ۴۰ و ۵۰ درصد حجمی بکار گرفته شدند. سطح ویژه واقعی مورد استفاده برای رشد بیوفیلم برابر سطح ویژه داخلی این نوع آکنه ها معادل $500 \text{ m}^2/\text{m}^3$ می باشد(۳). در انتهای راکتور هوایی محلی جهت برگشت داخلی حاوی یونهای نیترات و نیتریت به راکتور انوکسیک با هدف حذف آنها طی فرایند دنیتریفیکاسیون طراحی شد(شکل ۱).

اکسیژن گسترش یافت(۱۳،۱۴). در این فرایند ترکیبات میانی نیتریت و نیترات در هر دو مرحله (نیتریفیکاسیون و دنیتریفیکاسیون) مبنای کار بوده و نیتریفیکاسیون جزئی به نیتریت و دنیتریفیکاسیون آن (نیتریت) بجای نیترات آسان تر خواهد بود. در این روش، علاوه بر کاهش تولید لجن مازاد، نیاز به اکسیژن در طی مرحله نیتریفیکاسیون، و نیاز به ماده آلی در فرایند دنیتریفیکاسیون کاهش می یابد(۱۲). معمولاً سرعت دنیتریفیکاسیون نیتریت $2-1/5$ برابر سریعتر از نیترات می باشد(۱۵). احتمالاً به همین دلایل، استفاده از فرایند دنیتریفیکاسیون جزئی تحت شرایط اکسیژن محلود به نیتریت جذاب و قابل توجه شده است(۱۶،۱۷).

هدف از این تحقیق ارزیابی حذف مواد آلی و ترکیبات نیتروژن دار با استفاده از سیستم MBBR تحت شرایط غلظت اکسیژن محلول محدود در غلظتها کمتر از فرایندهای متداول تصفیه بیولوژیک فاضلاب در مقیاس پایلوت آزمایشگاهی(lab-scale) بود. این راکتورها با آکنه های از نوع (k1) پر

شکل ۱: فلودیاگرام شماتیک از فرآیند بیوفیلمی با بستر متحرک

COD/N/P از ۱۰۰/۵/۱ تا ۱۰۰/۲۵/۵ بارگذاری شد. به منظور رشد نیتریفايرها، دنیتریفايرها و سایر ميكرووار گانيسمهای موجود در فرایند، علاوه بر گلوکز از KH_2PO_4 و K_2HPO_4 بعنوان منبع فسفر و از ريزمغذيهای زير نيز در ساخت فاضلاب سنتيک استفاده شد (۱۸، ۱۹):

سولفات منيزيم ($\text{MgSO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$)، كلرايد كلسيم سولفات آهن ($\text{FeCl}_3 \cdot 6\text{H}_2\text{O}$), سولفات مس ($\text{CaCl}_2 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$), يديد پتاسيم ($\text{CuSO}_4 \cdot 5\text{H}_2\text{O}$), كلرايد منگنز ($\text{Na}_2\text{MoO}_4 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$), موليبيدات سديم ($\text{MnCl}_2 \cdot \text{H}_2\text{O}$)، سولفات روی ($\text{ZnSO}_4 \cdot 7\text{H}_2\text{O}$), كلرايد کبات ($\text{CoCl}_2 \cdot 6\text{H}_2\text{O}$) و اسيد بوريك (H_3BO_3).

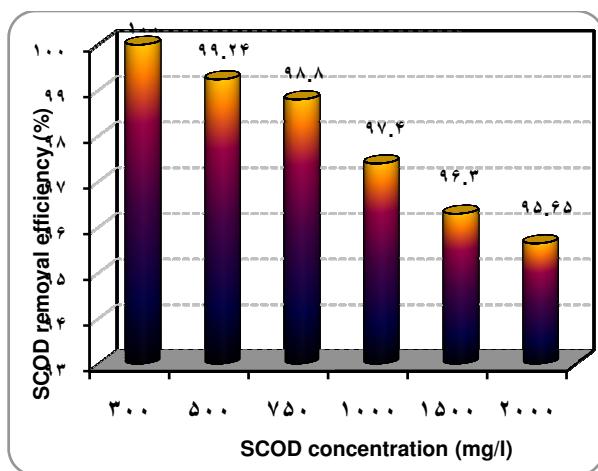
نمونه ها از ورودی و خروجی هر يك از راکتورها جمع آوری شدند. درجه حرارت، اكسیژن محلول و pH بطور روزانه بالافاصله پس از نمونه برداری اندازه گيري می شد. اكسیژن محلول و pH بترتيب با DO ۵۵-۵۰ متر YSI Amerikai و pH متر مدل CG-824 ساخت شركت SCHOTT اندازه گيري شد. كليه نمونه ها بجز نمونه های مربوط به قليائيت پس از صاف سازی توسط صافی غشایي $45 \mu\text{m}$ ، بالافاصله اناлиз می شدند. آزمایش COD محلول، ازت آمونياکي ($\text{NH}_4\text{-N}$)، نيترات ($\text{NO}_2\text{-N}$)، نيتريت ($\text{NO}_3\text{-N}$)، نيتريت ($\text{NO}_2\text{-N}$) و قليائيت مطابق با روش های استاندارد انجام شدند (۲۰). آناليز و تحليل نتایج با توجه به نرم افزارهای SPSS و Excel صورت گرفته است.

يافته ها

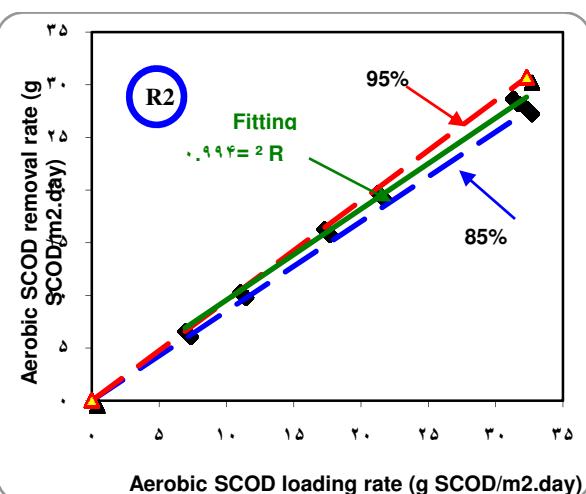
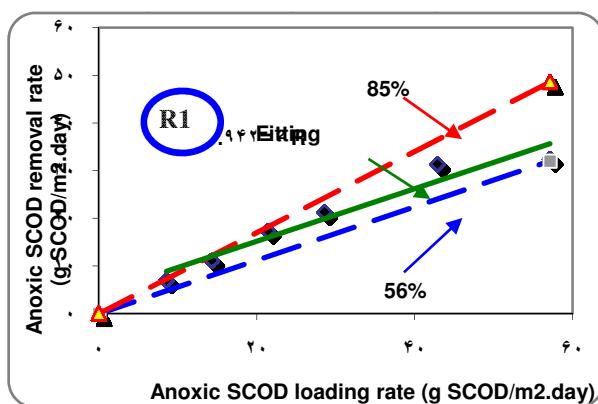
غلظت اكسیژن محلول در راکتور انوکسک و هوازی در طول دوره بهره برداری در نمودار ۱ نشان داده شده است. جهت تعیین کارایی راکتور MBBRs تحت شرایط اكسیژن محدود، با تغيير

هوای مورد نیاز در راکتور هوازی توسط يك کمپرسور هوا HEALIA ساخت چين و با نصب سه عدد سنگ در کف راکتور تامين می شد. انتقال فاضلاب سنتيک از مخزن تغذيه به انوکسیک و برگشت داخلی فاضلاب از هوازی به انوکسیک توسيط دو پمپ تزریق ایتالیایی DLS-ETATRON D.S MA انجام می شد. در راکتور انوکسیک عمل همزدن توسط يك همزن الکترونيکی گیربکس دار اتريشي با سرعت ۶۰ دور در دقیقه انجام می گرفت. جهت حفظ درجه حرارت بiorآکتورها در حد مطلوب و ثابت نگهداشن دما در دامنه $28 \pm 2^\circ\text{C}$ از حمام آب گرم Water Bath مجهز به هيتر های آکواريوم استفاده شد. اين هيترها به صورت عمود در دیواره های کناري حمام کار گذاشته شده بودند. در ضمن به منظور يکنواختي دمای آب داخل حمام، از يك پمپ آکواريومی استفاده شد. جهت بذردهی راکتورها از لجن جريان برگشتی حوض هوادهی فاز دوم تصفيه خانه فاضلاب جنوب اصفهان استفاده شد. بدین منظور ابتدا حدود ۵۰ درصد از حجم هر يك از راکتورها با لجن و باقيمانده حجم رآکتورها با آب شهر پر شد. در ابتدا هر يك از راکتورها بصورت ناپيوسته با فاضلاب سنتيک دارای $\text{COD} = 200 \text{ mg/l}$ جهت COD/N/P = ۱۵/۵۰/۱۰۰ با نسبت آداپتاسيون و تکثیر نيتريفايرها و دنیتریفايرها به مدت يك ماه مورد بهره برداری قرار گرفت. در اين مرحله از بي كربنات آمونium برای راکتور هوازی و از نيترات پتاسيم برای راکتور انوکسیک به عنوان منبع نيتروژن استفاده شد.

پس از اين مرحله سيسitem به صورت پيوسته Contineus با فاضلاب دارای COD معادل $2000 - 3000 \text{ mg/l}$ و نسبتهاي مختلف

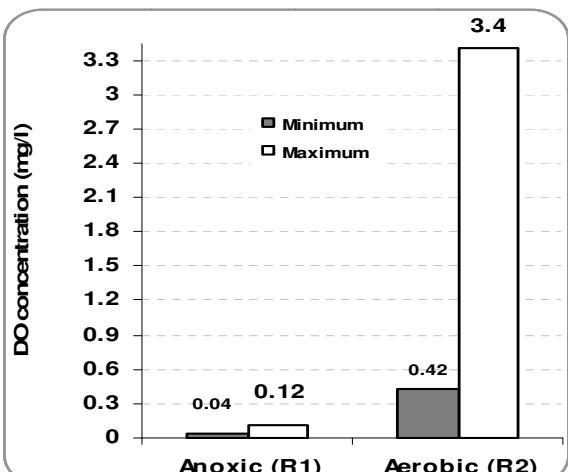

نمودار ۲- متوسط راندمان حذف COD در سیستم MBBRs در شرایط ($Qr/Q=1/5-1$ mg/l, $TN=35/7$ mg/l) و $DO=1/5-1$ mg/l

نمودار ۳- اثر بارگذاری آبی بر میزان حذف SCOD در راکتور انوکسیک (R1) و هوایی (R2)

میزان اکسیژن محلول در راکتور هوایی از $0/4$ تا $3/4$ میلی گرم در لیتر، مورد ارزیابی قرار گرفت و در COD و TN ورودی به ترتیب 500 و $35/7$ (میلی گرم بر لیتر)، میزان اکسیژن محلول بهینه در دامنه $1/5-1$ میلی گرم در لیتر بدست آمد که نتایج حاصل از کارایی آن در حذف کربن آلی و ترکیبات ازته در نمودارهای بعدی آمده است. نمودار تغییر راندمان حذف COD محلول در راکتور های مختلف MBBR در نمودارهای ۲ و ۳ نشان داده شده است. نتایج حاصله نشان میدهد که متوسط راندمان حذف COD در بارگذاریهای مختلف در کل سیستم $MBBRs$ بیش از 95% بوده است. با توجه به شکل ۳، با افزایش بارگذاری آبی در این سیستم، سرعت حذف SCOD نیز افزایش یافه است و متوسط راندمان حذف SCOD در بارگذاری های مختلف در راکتورهای انوکسیک (R1) و (R2) متفاوت بود. میزان حذف SCOD در راکتور R1 هوایی ($R1$) متفاوت بود. میزان حذف SCOD در راکتور $R1$ (براساس میزان بارگذاری g SCOD/ $m^2 \cdot day$) در دامنه -85% بوده و مابقی آن در راکتور هوایی ($R2$) تا میزان 95% حذف شده است.

نمودار ۱- حداقل و حداقل غلظت اکسیژن محلول در راکتورهای انوکسیک و هوایی در سیستم MBBR

نیتروژن در کل سیستم در دامنه $99/4\text{--}80\%$ متغیر بود که بیشترین راندمان حذف نیتروژن در بارگذاری $\text{mg/m}^2\text{-day}$ برا براساس مساحت سطح بیوفیلم یا غلظت $\text{mg-N/l}=181/127-0$ و کمترین راندمان حذف نیتروژن مربوط به غلظت $25/35/7$ نیتروژن ورودی $\text{mg-N/l}=250$ یا نسبت $\text{COD/N}=2$ بدست آمده است. با توجه به نمودار ۵ و ۶ میزان حذف نیتروژن در راکتور انوکسیک در دامنه $40-92\%$ متغیر بود که نشان دهنده بیشترین راندمان حذف نیتروژن در راکتور انوکسیک در حضور کربن آلی و غلظت محدود اکسیژن محلول در راکتور هوایی می باشد. داده ها بر اساس ورودی و خروجی غلظت های نیتروژن و مساحت سطح بیوفیلم در راکتور هوایی (R^2) در مقیاس آزمایشگاهی محاسبه شده است. بطوریکه نشان داده شده است میزان نیتریفیکاسیون با افزایش میزان بارگذاری نیتروژن افزایش یافته است، اما سرعت افزایش نیتریفیکاسیون در بارگذاریهای بالاتر نیتروژن کاهش یافته است. علت آن ممکن است تجمع یون نیتریت باشد به عبارت دیگر نسبت یون آمونیم تبدیل شده به یون نیتریت، بیشتر از نسبت تبدیل یون نیتریت به نیترات باشد (۲۳).

بنابراین می توان نتیجه گرفت که میزان حذف نیتروژن با افزایش میزان بارگذاری آن براساس مساحت ویژه بیوفیلم افزایش یافته است. اما این افزایش در غلظت های بالای آمونیم ورودی به راکتور هوایی ($\text{COD/N}=2$) کاهش داشته و بطور متوسط راندمان آن حدود $66/9\%$ می باشد، در صورتیکه، در شرایط $35/7 \text{ mg NH}_4\text{-N/l}$ و 500 mg COD/l راندمان حذف نیتروژن بطور متوسط حدود $95/74\%$ بوده است (نمودار ۷). میزان نیتریفیکاسیون ممکن است با غلظت نیترات، مواد آلی

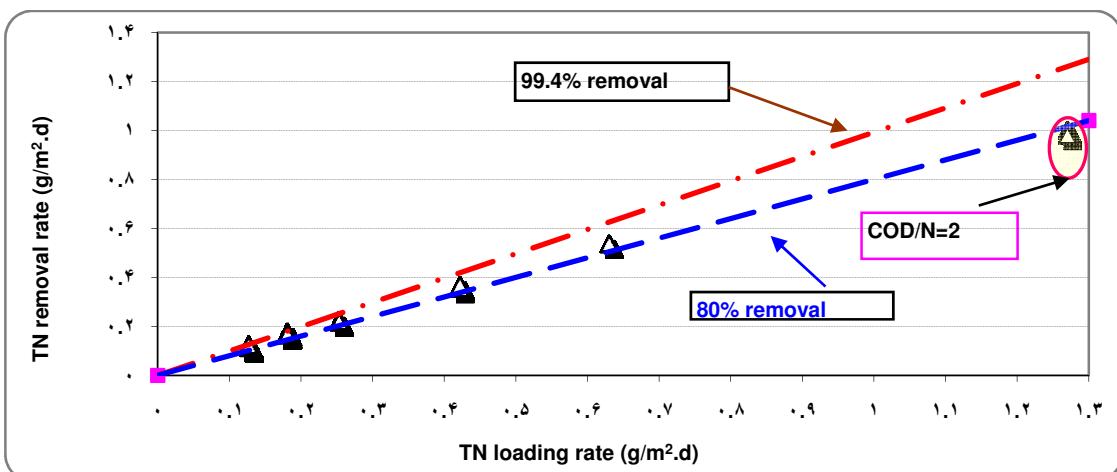
طبق آنالیز آماری، بین میزان بارگذاری SCOD و راندمان حذف آن یک رابطه معنی دار قوی ($P<0/01$) و $R^2=0/99$ مشاهده می شود. بیشترین راندمان حذف SCOD در راکتور انوکسیک ($85/8\%$) در بارگذاری بهینه صورت گرفت و مابقی آن تا بیش از 95% در راکتور هوایی حذف شده است. بنابراین ، بالاترین سرعت حذف SCOD در راکتور انوکسیک اتفاق افتاده است که نشانه رخداد فرایند دنیتریفیکاسیون در این راکتور می باشد. بدین ترتیب بار آلی کمتری به راکتور هوایی وارد می شد که این خود دلیلی بر بالا بودن میزان نیتریفیکاسیون در راکتور هوایی و دنیتریفیکاسیون در راکتور انوکسیک تحت شرایط محدود اکسیژن بوده است. در تحقیق انجام شده توسط Jianlong و همکارانش در سال ۲۰۰۸ با عنوان حذف نیتروژن توسط نیتریفیکاسیون – دنیتریفیکاسیون توأم در یک راکتور بیولوژیکی هیریدی متوالی از طریق نیتریت (نیتریفیکاسیون جزئی) با میزان COD ورودی 350 mg/l بهره برداری می شد، راندمان حذف COD بیش از 92% بدست آمد (۲۱). طبق تحقیقی که محققان دیگر از جمله Andreottola و همکارانش انجام دادند، حداکثر راندمان حذف کربن آلی توسط سیستم لجن فعال بهینه سازی شده به صورت سیستم MBBR در زمان ماند هیدرولیکی ۷ ساعت به طور متوسط برابر 88% بدست آمد (۲۲).

میزان حذف نیتروژن کل با توجه به بارگذاری آن در سیستم MBBRs به تفکیک در هر یک از راکتورهای هوایی (R^2) و انوکسیک (R^2) و در کل سیستم، تحت شرایط محدود اکسیژن محلول ($\text{DO}=1-1/5 \text{ mg/l}$) در نمودارهای ۴ تا ۷ نشان داده شده است. با توجه به نمودار ۴ روند تغییرات حذف

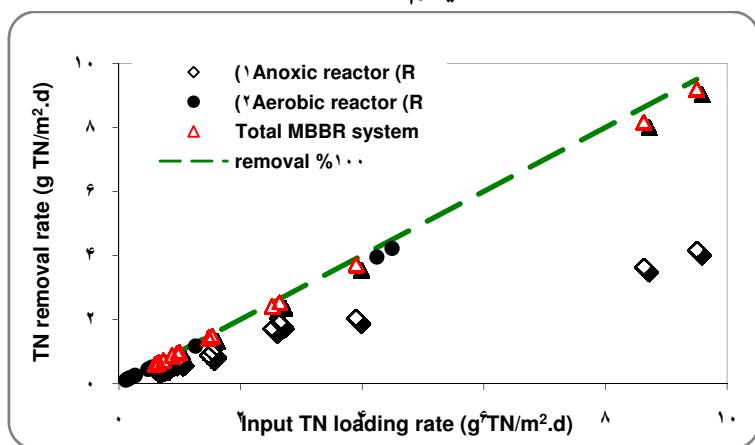

می باشد. بنابراین در راکتور هوایی اکسیژن توسط باکتری های اوتوف و اکسید کننده آمونیوم و نیتریت جهت فرایند نیتریفیکاسیون مصرف می شوند و با توجه به اینکه اثر بازدارندگی غلظتهای پایین اکسیژن محلول بیشتر بر روی نیتروباکتر و سپس نیتروزوموناس می باشد، بنابراین تجمع یون نیتریت در غلظتهای پایین اکسیژن محلول مورد انتظار می باشد. تحقیقات انجام شده توسط Ning و Jianlong در تحلیل میزان یون نیتریت، نیترات و تاثیر DO بر عملکرد نیتریفایرها در راکتور هوایی، نیز مؤید مطالب و تحلیل های فوق الذکر می باشد(۲۴).

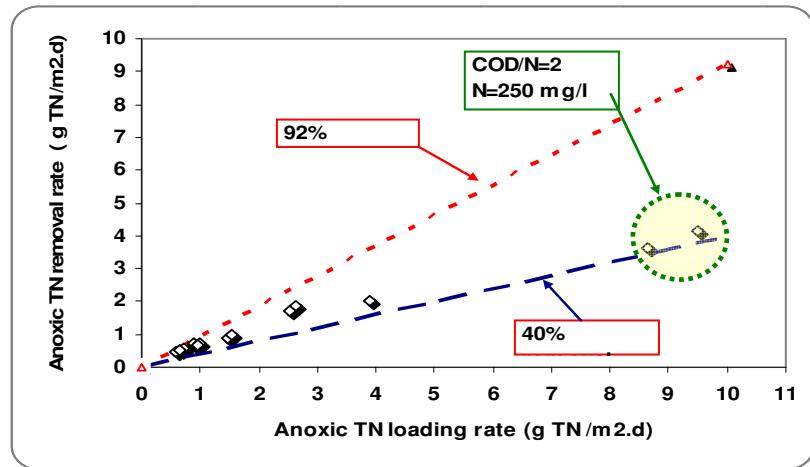
قابل تجزیه بیولوژیکی یا غلظت اکسیژن (ترجیحا حضور اکسیژن) محدود شود. اگر اکسیژن از طریق فاضلاب ورودی یا سیکل برگشتی تامین شود، مواد آلی قابل تجزیه بیولوژیکی بصورت هوایی مصرف شده و بنابراین مقدار آن جهت استفاده برای دنیتریفیکاسیون بعنوان الکترون دهنده، کاهش می یابد. از طرفی، اکسیژن محلول در واکنش نیتریفیکاسیون به عنوان سوبسٹره مشترک یا ثانویه Co- substrate می باشد و غلظت آن بر میزان سرعت واکنش هر دو نوع اکسید کننده های آمونیوم و اکسید کننده های نیتریت دارای تاثیر قابل توجهی

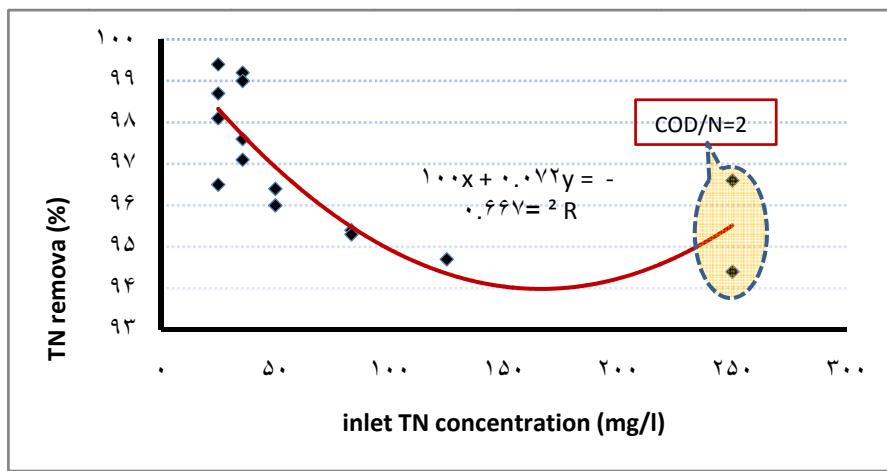
نمودار ۴- روند تغییرات حذف نیتروژن کل (TN) بر اساس میزان بارگذاری نیتروژن در شرایط DO محدود (۱/۵ mg/l) در MBBRs سیستم

نمودار ۵- رابطه بین میزان حذف و غلظت نیتروژن کل ورودی در راکتورهای هوایی، انوکسیک و کل سیستم MBBRs

نمودار ۶- اثر بارگذاری نیتروژن کل بر میزان حذف آن در راکتور انوکسیک (R1)

نمودار ۷- روند تغییرات راندمان حذف TN (نیتروژن کل) در غلظت های مختلف ورودی (35/7 mg-N/l تا ۲۵۰ mg-N/l) در سیستم DO محلول در MBBRs با شرط COD/N=2

علت کاهش روند نیتریفیکاسیون در غلظت‌های بالای نیتروژن ورودی به سیستم را می‌توان اینگونه تحلیل کرد که؛ این اتفاق ناشی از افزایش حضور آمونیاک آزاد (FA) و اسید نیتروس (HNO_2) در راکتور هوایی می‌باشد. بطور معمول، در راکتور هوایی فعالیت هتروتروفها بدلیل کمبود مواد آلی بسیار پایین بوده و بطور قابل ملاحظه‌ای میزان نیتریفیکاسیون در آن بالا می‌باشد.

همچنین؛ علت کاهش سرعت حذف نیتروژن در غلظت بالای امونیوم ورودی به سیستم MBBRs (نمودار ۴ و ۷)؛ احتمالاً

بحث و نتیجه گیری

با توجه به نتایج بدست آمده، بیشتر کربن آلی در راکتور انوکسیک طی فرایند نیتریفیکاسیون بعنوان دهنده الکترون جهت احیای یونهای نیتریت و نیترات مورد مصرف قرار گرفته اند و غلظت کمی از مواد آلی وارد راکتور هوایی شده اند. در غیر اینصورت، در راکتور هوایی فرایند نیتریفیکاسیون کند یا متوقف می‌شد چون هتروتروفها و نیتریفايرها برای بدست آوردن اکسیژن با هم رقابت خواهند کرد و رشد سریع هتروتروفها باعث تضعیف و نابودی نیتریفايرها خواهد شد(۲۵).

کربن خارجی، توانایی راندمان حذف نیتروژن کل بیش از ۹۸٪ را در شرایط بهینه دارد و این سیستم را می‌توان بعنوان یک گزینه‌ی ایده‌ال و موثر جهت حذف مواد مغذی و آلی از فاضلابهای شهری و صنعتی پیشنهاد کرد.

تشکر و قدردانی

بدینویسیله از همکاری صمیمانه خانم‌ها مهندس وحید دستجردی به خاطر مساعدت در انجام آزمایشات ذیربطر و آقای مهندس فرخ زاده که در ساخت پایلوت همکاری داشته‌اند، تقدير و تشکر می‌گردد. لازم به ذکر است که این مقاله بخشی از پایان نامه دکتری می‌باشد.

تجمع نیتریت و رویداد نیتریفیکاسیون جزئی در حد بالا می‌باشد. Andreottola et al نیز در تحقیقی که در سال ۲۰۰۰ جهت مقایسه کارایی راکتورهای بیوفیلمی بستر متحرک و مقایسه با فرایند لجن فعال انجام دادند تحلیلی مشابه را ارائه نموده اند که موئد نتایج حاصل از این تحقیق می‌باشد(۲۶).

Yoo و همکارانش در سال ۱۹۹۹ در تحقیقی که بر روی راندمان حذف نیتروزن از فاضلاب سنتیک انجام دادند، راندمان حذف COD و TN را بترتیب بیش از ۹۵٪ و ۹۰٪ اعلام نموده اند که کمتر از راندمان بدست آمده از این سیستم می‌باشد(۲۷). نهایتاً نتایج نشان می‌دهد که این سیستم تحت شرایط محدود اکسیژن محلول، بدون برگشت لجن و بدون استفاده از منبع

References

- 1-Hasar H. Simultaneous removal of organic matter and nitrogen compounds by combining a membrane bioreactor and a membrane biofilm reactor. *Bioresource Technology* 2009; 100 (10): 2699-2705.
- 2- Maurer M, Fux C, Graff M, et al. Moving bed biological treatment (MBBT) of municipal wastewater: denitrification. *Water Science & Technology* 2000; 43(4-5): 337-344.
- 3- Odegaard H, Rusten B, Swestrum T. A new moving bed biofilm reactor – applications and results. *Water Science & Technology* 1994; 29(10-11):157-165.
- 4- Delenfort E, Thulin P. The use of Kaldnes suspended carrier process in treatment of wastewaters from the forest industry. *Water Science & Technology* 1997; 35(2-3):123-130.
- 5- Xiao L.W, Rodgers M, Mulqueen J. Organic carbon and nitrogen removal from a strong wastewater using a denitrifying suspended growth reactor and a horizontal-flow biofilm reactor. *Bioresource Technology* 2007; (98): 739–744.
- 6- Rusten B, Eikebrokk B, Ulgenes Y. Design and operations of the kaldnes moving bed biofilm reactors. *Aquacultural Engineering* 2006; 34(3): 322-331.
- 7- Munich EV, Lant P, Keller J. Simultaneous nitrification and denitrification in bench-scale sequencing batch reactors. *Water Reserch* 1996; 30(2): 277–284.

- 8- Zhang X, Zhou J, Guo H, et al. Nitrogen removal performance in a novel combined biofilm reactor. *Process Biochemical* 2007; 42: 620–626.
- 9- Wang J, Yang N. Partial nitrification under limited dissolved oxygen conditions. *Process Biochemistry* 2004; 39: 1223-1229.
- 10- Rittmann BE, Mc Carty PL. *Environmental biotechnology: principles and applications*. New York; McGraw-Hill, 2001: 470-474.
- 11- Turk O, Mavinic DS. Selective inhibition: a novel concept for removing nitrogen from highly nitrogenous wastes. *Environ Technol Lett* 1987; 8: 419-426.
- 12- Chung J, Bae W. Nitrite reduction by a mixed culture under conditions relevant to shortcut biological nitrogen removal. *Biodegradation* 2002; 13: 163-170.
- 13- Ruiz G, Jeison D, Chamy R. Nitrification with high nitrite accumulation fore the treatment of wastewater with high ammonia concentration. *Water Research* 2003; 37(6): 1371-1377.
- 14- Ruiz G, Jeison D, Rubilar O, et al. Nitrification-denitrification via nitrite accumulation for nitrogen removal from wastewaters. *Bioresource Technology* 2006; 97:330-335.
- 15- Abeling U, Seyfried CF. Anaerobic-aerobic treatment of high strength ammonium wastewater nitrogen removal via nitrite. *Water Science&Technology* 1992; 26: 1007-15.
- 16- Bernet N, Dangcong P, Delgenès JP, et al. Nitrification at low oxygen concentration in biofilm reactor. *Journal of Environmental Engineering* 2001; 127(3): 266-271.
- 17- Antileo C, Werner A, Ciudad G, et al. Novel operational strategy for partial nitrification to nitrite in a sequencing batch rotating disk reactor. *Biochemical Engineering Journal* 2006; 32: 69-78.
- 18- Dulkadiroglu H, Cokgor EU, Artan N, et al. The effect of temperature and sludge age on COD removal and nitrification in a moving bed sequencing batch biofilm reactor. *Water Science & Technology* 2005; 51(11): 95-103.
- 19- Hem L.J, Rusten B, Ødegaard H. Nitrification in a moving bed biofilm reactor. *Water Research* 1994; 28(6): 1425-1433.
- 20- APHA, AWWA, WEF. *Standard Methods for the Examination of Water and Wastewater*. 21st ed. Washington DC, American Public Health Association: USA; 2005: 4-118-4-120.
- 21- Jianlong W, Yongzhen P, Shuying W, et al. Nitrogen removal by simultaneous nitrification and denitrification via nitrite in a sequence hybrid biological reactor. *Chinese journal of chemical engineering* 2008; 16 (5): 778-784.

- 22- Andreottola G, Foladori P, Gatti G, et al. Upgrading of a Small Overloaded Activated Sludge Plant Using a MBBR System. *Journal of Environmental Science and Health, Part A-Toxic/Hazardous Substances & Environmental Engineering* 2003; 38 (10): 2317–2328.
- 23- Gerardi M.H. Nitrification and Denitrification in the Activated Sludge Process. New York: John Wiley and Sons Inc; 2002: 120-122.
- 24- Jianlong W, Ning Y. Partial nitrification under limited dissolved oxygen conditions. *Process Biochemistry* 2004; 39(10): 1223–1229.
- 25-Mosquera-Corral A, Gonza 'lez F, Campos J.L, et al. Partial nitrification in a SHARON reactor in the presence of salts and organic carbon compounds. *Process Biochemistry* 2005; 40: 3109–3118.
- 26- Andreottola G, Foladori P, Ragazzi M. Upgrading of a small wastewater treatment plant in a cold climate region using a moving bed biofilm reactor (MBBR) system. *Water Science and Technology* 2000; 41(1): 177–185.
- 27- YOO H, AHN KH M, LEE HJ, et al. Nitrogen Removal from Synthetic Wastewater by Simultaneous Nitrification and Denitrification (SND) via Nitrite in an Intermittently-Aerated reactor. *Water Research* 1999; 33(1): 145–154.

Kaldnes(k1) Moving bed Biofilm Reactors Performance for Organic and Nitrogen Compounds Removal From Wastewater with Limited Dissolved Oxygen

Zafarzadeh A (Ph.D)*¹Bina B (Ph.D)² Nikaeen M(Ph.D)³ Movahedian Attar H (Ph.D)² Hajian Nejad M(Ph.D)³

1. Corresponding Author: Assistant Professor, Department of Environmental Health Engineering, Golestan University of Medical Sciences, Gorgan, Iran.

2. Professor, Department of Environmental Health Engineering, Isfahan University of Medical Sciences, Isfahan, Iran.

3. Associate professor, Department of Environmental Health Engineering, Isfahan university of Medical Sciences, Isfahan, Iran.

Abstract

Background: Moving bed biofilm reactor (MBBR) is one of the new hybrids biological systems that are used in treatment of wastewater contaminated by organic and nitrogen pollutant. In this study, the continuously operated laboratory scale Kaldnes(k1) moving bed biofilm reactors (MBBRs) was investigated.

Methods: In this system, two series as Anoxic reactor (R1) and aerobic (R2) have a size 3.5 and 10 liters, respectively. This system was operated at temperature 28.5 °C, pH=7-8, DO= 1-1.5 mg/l and internal recycle ratio in continuously. All tests based on the standard methods were performed. The Anoxic and Aerobic reactors were filled to 40 and 50 %(v/v) to attach and retain biomass with k1 biofilm carriers, respectively. Statistical analysis software was SPSS and EXCEL.

Results: During operation, the average dissolved oxygen in the aerobic reactor was 1-1.5 mg/l. The average removal efficiency of soluble organic carbon (SCOD) was obtained over 95% at different load organic matter (300-2000 mg/l) in the anoxic reactor. The average removal efficiency of total nitrogen (TN) occurred in the range of 80-99.4% at different load nitrogen (25-250 mg/l) and maximum removal efficiency based on biofilm surface area occurred close 92% at loading rate of 0.127-0.181 mg-N/m².day. The results show that nitrification rate was increased to increase loading rate of nitrogen compounds but the rate of nitrification was decreased at high loading rate. Probably this was due to an excessive accumulation of nitrite ion in the aerobic reactor.

Conclusions: This investigation showed that the process of removal organic and nitrogen compounds in the MBBRs system under pre-denitrification without recycle sludge and external carbon source has an acceptable performance for treatment of wastewater with high load organic carbon and organic nitrogen compounds.

Keywords: Wastewater, Organic and nitrogen compounds,Oxygen limited, Moving bed biofilm reactors, Kaldnes (k1).